Актив—бааврн Советин түүшг

Мана орнутгин күчкөлсчнр советск йосна дөчн хойр джилин өбниг кесг олн оньчта, сан диилврмүдар тосцхав. КПСС-н XXI хургин темдглсн ик төрмүдиг туургсн Коммунистическ партин гардврар мана олн амтн темдгтä кевар ик саанар күцäджäцхänä.

Күчкөлсчнрин депутатнрин Советмүдин көдлмшт парть оньдиндан икар оньган өгнä. Олн амтнä производственн, культурн болн бытовой бäдл-джиргълин гүдүд йовдг эврäнь депутатнрар дамджулдж совет, партин политик оньдинд күцänä.

Сарпинск района күчкөлсчнрин депутатнрин сельск болн поселксин Советмүд сүл цагт көдлмшän зöвар ясрулв. Района центрт бääдг Садовск сельск Совет көдлмштän нег үлү шунмгъа болв.

Күчкөлсчнрин депутатнрин бааврн Советмүдт сунъгъвр болсн саамд эн сельсоветин олн амтн эврäннь органд итклтä сан шунмгъа улс сунъгъв.

Эдлгахус болн культурн бääдлджиргъл гардх көдлмшän оньдинд көдлдг комиссмүдар дамджулдж сельсовет күцänä. Комиссин чледүд олн шунмгъа көдлачнрин дöнъ түшäд, шунмгъагъар кегъäд партин зааснхаалгъар көдлмшän йовулна.

Эдлгахус гардх төр — сельсоветин эркн төрнь. Советин агъуд республикд хамгин ик гисн колхоз — «Гигант» бäänä. Тер учрар чигн сельсоветин депутатнр эврäннь бүрдäгч сессий деер, селänä эдлгахун комиссд голлгчднь специалистнр сунъгъв. Давсн цагин эргцд эн комиссин чледүд ик көдлмш кев, энүнä ашд эн колхоз Хальмг республикд нүр колхоз болв. Эн комиссин чледүд колхозиннь производствд шишлнъ орлцдж көдлдг төлäдän колхозд хамань дутудунд бääхиг, хамань сан көдлмш кегджäх йовхиг медцхänä. Өдр зуурин, үүрмг төрä көдлмшиг комиссин заседань деер хäлäдж күүднä, өдän чинртä төр болхла, исполкомд эс гидж сессийд тäвдж күүднä. «Гигант» колхозин колхозникүд үс саадж авлгъна долан джилä зурагъан болзгаснь урд, 1963 джил күцänäвдн гидж даалгъвр авла. Даалгъвран гъдж күцäджäхиг селänä эдлгахун комисс шишлнъ гардлгъндан авад, арднь ордж шүүдж хäлäджänä. Фермсин көдлмшин аш диглäд зäрм ферме, нег үлү хойрдгч ферм үс саадж авлгъна зурагъан эс күцäджäхинь комисс илдкв. Комиссин чледфермсүр илгäгдв. ямаран дутудундс бääхинь шинджлдж медäд, Советин исполком деер эн төр күүндгдв, күүндврт «Гигант» колхозин гардачнр орлцв. Эн фермин гардачнь сулхн болсн учрар, ард үлдäд йовхиг депутатнр илдкв, энүнä ашд тер сольгдв.

Шин залач—коммунист үр Лысенкод дöнънөкд болхмн гидж тер заседань деерän шиидв. Ода эн фермин көдлмш онъгдан болв 10 сарин аш диглхлä, эн ферм көдлмшärн колхоздан негдгч орм эзлв. Саадг үкр болгънас 1659 литр үс саадж авб, джилä зурань — 1500 литр. Ода деерän эн фермин коллектив джил чилтл үкр болгънас саадж авх үсän 1850 литр күртхмн гидж дöрлдä делгрүлджänä.

Мал таргън-цадхлнъгар үвлзүлджгаргъх төрт Садовск сельсовет ик чинр өгäд, мал үвлзүллгънд ямаран белдвр кегджäхиг шүүдж хäлäгъäд, сессий деер эн төрäр күүндвр кегъäд, комплексн бригадсин бригадирмүдт дуту-дундсан ягъдж уурулхин тускар депутатнр сүв-селвгän өгв.

Мал үвлзүллгънä кергт цуг депутатнр орлцджана. Сельсоветин депутат, госбанкин залач үр Максимов, сессийд күүндх төрмүд шишлнъ белднä, долан хонг болгън эн. фермс эргдж көдлмшинь шүүдж шинджлнä, нам энүг өвс хуралгъна саамд гартан биилтä көдлджäхинь үздж болдг билä.

Депутат үр Лымаревин гардврт культурн-бытовой комисс чигн темдгтä саанар көдлджänä. Икнкнь багъчуд көдлджäх фермд культурн бääдл сан биш билä, мал өскäчнрин кадр тарад бääв. Багъчуд бääдг сан гер бäрх, инвентарь, культурн-бытовой кергт олзта оборудовань хулддж авх төр колхозин правленä өмн эн комисс тäвб. Ода ферм болгънд улан шугъу, библиотек, көгджмин инструмент, эмнлгънä аптечк, амтн хот уудг гер болн нань чигн кергтä тоотнь бäänä. «Гигант» колхозин саальчнр Сталинградин телецентрин үзүлдж сонъсхджах телевизионн үзүллгъ үзцхänä. Фермсар, хöчнрин бригадсар, полевой стансар тасрхан уга кино үзүлгдг болв.

Селäд болн хутормуд кеерүлдж ясрулхд Садовск сельсовет оньган өгч көдлмш кев. Поселкс болн хутормуд хоорнд (Коробкин хуторас бишнъкднь) сан хаалгъ кегдв. Урднь района центрин, Ленинä нертä уульнцар машид йовдг билä, ода болхла сельсовет, селänä захур сан хаалгъ кегъäд, терүгäр машид йовулдг болгъв.

Селänä уульнц ясрулдж кеерүллгънä комисс темдгтä сан көдлмш кев. Района центрин олн амтнлä сан көдлмш кеснä ашд уульнцд олар модн суулгъгдв. Хойр-гурвн джилмүдин эргцд района центрин уульнцс өнъгän сольдж көкрхмн. Эн комиссин седварар, Чапаевин болн Горькийин нертä уульнцсд ус гүүлгдг трубас тäвгджänä. Района центрт кинотеатр тосхх төриг олн амтнä күчн-чидлäр кехмн гидж сельсовет болн уульнц кеерүлдж ясруллгъна комисс райисполкомин күүндврт тäвб. Эн көдлмшт олн күчкөлсчнр шунмгъагъар орлцджана. Учрежденьс, организацс машид өгв. Кинотеатрин эрснь босхгдчкв, шин джил күртл өркинь бүркдж дуусад, хаврта Майин 1-шин күртл тосхлт дуусхмн гидж керг үүлдвр белдгдджänä.

Сельсоветин күцägч комитет бас сан бүрдамджтägъар көдлмшän күцänä. Сельсоветин сессий болн заседань цагцаглагъан оньдинд болна. Энүнд күүндх төрмүдän урдаснь саанар белднä. Депутатнрнь кедж күцäдж йовх көдлмшиннь туск тооцагъан сунъгъачнртан тасрхан уга өгнä. Ним болсн учрар, финансов зурагъан диилврта күцäдж йовна, государствд мах, ноос, өндг хулдх джилä социалистическ даалгъвран күцäчкв.

В. ЮРЧЕНКО.